

Baigėsi vilkų medžioklės sezonas: ar Vilniaus regione jų kvota neturėtų būti didesnė?

Pasibaigęs vilkų medžioklės sezonas Vilniaus regione šį medžioklės sezoną ypatingų naujienų nepateikė – nušauti 4 vilkai, 1 rastas kritęs. Tačiau pasigirstant vis daugiau atvejų apie vilkų puolimus gyvulius kyla klausimas, ar nevertėtų šiame regione kvotos padidinti?

61 vilkas per sezoną

Nors pagal medžioklės taisykles, vilkų medžioklės sezonas oficialiai prasideda spalio 15 dieną ir tęsiasi iki balandžio 1-osios, šiemet, kaip paprastai, jis baigėsi anksčiau. Paskutiniai vilkai sumedžioti vasario 3 ir 4 dienomis. Iš viso per šį sezoną nušautas 61 vilkas.

„Pusė viso limito skiriama sumedžioti visai Lietuvai nepaskirstant, o kita pusė išdalijama konkrečioms savivaldybėms, kur vilkai padaro daugiau žalos, ir pusė viso medžioklės sezono ta rezervacija išlaikoma. Jei tuose rajonuose nepavyksta vilkų sumedžioti, rezervacija atšaukiama ir leidžiama sumedžioti bet kur Lietuvoje“, – aiškina Aplinkos ministerijos Gamtos apsaugos ir miškų departamento direktoriaus pavaduotojas Algirdas Klimavičius.

Šį sezoną Vilniaus rajone 1 vilkas rastas kritęs, po 1 sumedžiota Trakų, Ukmergės, Šalčininkų ir Švenčionių rajonuose.

Anot aplinkosaugininkų, vilkas yra labai svarbi gamtos dalis

Jolantos Zakarevičiūtės nuotr.

ir ne veltui yra vadinamas miško sanitaru. Būdamas mitybos grandinės viršuje, jis natūraliai riboja raguočių, usūrinių šunų, lapių ir kt. gyvūnų populiaciją. Tačiau A. Klimavičiaus teigimu, žmogus jau yra pakeitęs gamtą taip stipriai, kad savireguliacija be jo įsikišimo yra sunkiai įmanoma, todėl vilkų skaičių reikia protingai kontroliuoti.

Kvotos per mažos?

Prieš kiekvieną vilkų medžioklės sezoną pasigirsta medžiotojų nepasitenkinimas esant šių žvėrių sumedžijimo kvota – 60 vilkų – per mažai. Limitą didinti ypač norėtų nuo šių plėšrūnų nukentėję ūkininkai.

Kaip informavo Trakų rajono savivaldybės administracijos Aplinkosaugos ir viešosios tvarkos skyriaus ekologė Inutė

Neverovskienė, rajone vilkai lankosi gana aktyviai ir žalos ūkininkams padaro nemažai. Anot jos, vilkų išpuolių daugėja kiekvienais metais, jie ateina ir į gyventojų kiemus, peršoka net 1,50 metro tvorą, įeina į ūkinius pastatus. Paprastai vilkų aukomis tampa avys ir ožkos, tačiau 2016 metais jie sugebėjo papjauti ir du veršius.

Pernai vilkai Trakų rajono ūkininkų gyvulius puolė 8 kartus, papjauta 19 gyvūnų. Dalis jų ganėsi lauke, dalis laigė aptvaruose ar buvo apsaugoti elektriniu piemeniu. Dėl vilkų padarytos žalos pernai šiame rajone kompensacija ūkininkams siekė daugiau nei 1 200 eurų.

Vilniaus rajono savivaldybė taip pat dažnai gauna žinių apie vilkų apsilankymus. Žvėrys pastebėti Dūkštų, Sužionių, Lavoriškių ir kt. seniūnijose.

Ypač šiomis dienomis padaugėjo skambučių iš Lavoriškių seniūnijos Petruliškių kaimo. Iš viso per 2017 m. rajone užfiksuoti 9 vilkų puolimo atvejai, papjauti 44 naminiai gyvūnai. Kartą vos nenukentėjo bandos prižiūrėtojas išėjęs paryčiui apžiūrėti gyvulių ir susidūręs su vilkų gauja.

Galimai padidėjusią vilkų populiaciją pastebi ir specialistai. A. Klimavičius sako, kad tai rodo dažnesni gyventojų susidūrimai su žvėrimis, didesnis žalos atvejų skaičius ir kasmet medžioklės sezonu vis greičiau pasiekiamą vilkų sumedžijimo kvota.

Anot jo, palyginus praėjusiais metais vilkų padarytą žalą su šių metų nuostoliais, matyti, kad nors vilkų puolimo atvejų skaičių užregistruota mažiau, žalos per vieną puolimą padaroma daugiau ir tai greičiausiai reiškia, jog vilkų grupės yra sudarytos iš daugiau narių.

Kuria naują apskaitos sistemą

Lietuvoje kaip ir visoje Europos Sąjungoje vilkai priskiriami saugomoms rūšims, todėl jų medžioklė ribojama nustačius jos laiką ir galimų sumedžioti žvėrių kiekį. Bėda ta, kad norint tiksliai pasakyti, kiek žvėrių galima sumedžioti nepakenkiant populiacijai, reikia žinoti tikslų jų skaičių, o to dėl nepastovių žiemos oro sąlygų ir sudėtingos skaičiavimo sistemos padaryti neįmanoma nuo 2015-ųjų. Tais metais įvykdžius paskutinę tiks-

lesnę vilkų pėdsakų apskaitą nustatyta, jog šalies teritorijoje turėtų būti ne mažiau kaip 292 plėšrūnai. Pagal tai apibrėžtas ir iki dabar galiojantis jų sumedžijimo limitas – 60 individų.

Nors ūkininkai, medžiotojai ir aplinkosaugininkai spėja, jog vilkų nuo to laiko gerokai padaugėjo, jų rankos surištos – pagal esamus įstatymus medžioklės kvotos turi būti nustatomos remiantis paskutinės apskaitos duomenimis. Tą pakeisti turėtų šiuo metu kuriamą naują šių žvėrių skaičiavimo sistemą, į kurios kūrimą įsitraukė Aplinkos ministerijos specialistai, ūkininkai, medžiotojai, mokslininkai, nevyriausybinė Gamtos apsaugos asociacija „Baltijos vilkas“ ir kt. Be vilkų pėdsakų apskaitos planuojama vadovautis Estijos pavyzdžiu, kai vilkų veiklos įrodymai skaičiuojami ištiesus metus.

Vilkų skaičius bus nustatomas remiantis nuotraukomis, vaizdo medžiaga, padarytos žalos atvejais ir kt. Šie faktai bus registruojami ir pagal tam tikrą metodiką bus galima išvesti tikrąjį vilkų šeimų skaičių. Darant prielaidą, kad kiekviena šeima atsiveda vidutiniškai po 4 jauniklius, kasmet būtų leidžiama medžioti prieauglio ribose.

Užs. Nr. 145

Pedagoginės psichologinės tarnybos atstovės susitiko su projekto „HealthEDU“ partneriais

Šių metų sausio 25–26 d. Trakų rajono savivaldybės pedagoginės psichologinės tarnybos atstovės Rasa Ragažinskienė ir Diana Kosovskienė lankėsi Valensijoje, kur vyko antrasis tarptautinio projekto „Sveikatai palankios mitybos inovatoriško mokymo metodologijos vystymas ir praktika ikimokykliniame ir pradiniam ugdyme“ (angl. *Innovative teaching methodology of health friendly nutrition development and practice in pre-primary and primary education, HealthEDU*) partnerių susitikimas.

Susitikimo metu projekto partneriai pristatė savo šalyse vaikams organizuotus edukacines veiklas, diskutavo ir aptarė

rengiamos metodinės medžiagos turinį bei struktūrą, skirtą ugdymo įstaigoms bendruomenėms. Ši metodinė medžiaga bus skirta

mokytojams, virtuvėms darbuotojams, tėvams bei vaikams, kur kiekvienas galės rasti išsamią informaciją apie sveikatai palankios mitybos principų mokymą ir ugdymą, valgymo kultūros interaktyvių užsiėmimų aprašymus, žaidimus, receptus ir kitos naudingos informacijos. Susitikime taip pat buvo aptarti artimiausi projekto darbai ir jų terminai bei kiti svarbūs klausimai.

Trakų r. savivaldybės pedagoginė psichologinė tarnyba nuo 2016 m. spalio 1 d. yra oficiali šio projekto partnerė. Baigiantis 2017 m. į projektą veiktas jau įsitraukė 15 ugdymo įstaigų.

„HealthEDU“ iš viso dalyvauja penkios Viduržemio jūros regiono šalys: Ispanija, Bulgarija, Turkija, Italija, Graikija ir Lietuva. Projektą koordinuoja VšĮ „eMundus“.

Projekto partneriai Valensijos centriniame turguje Mercado Central – Trakų r. savivaldybės pedagoginės psichologinės tarnybos atstovės Rasa Ragažinskienė (dešinėje) ir Diana Kosovskienė (trečia iš dešinės)

Sigito Drąsūčio nuotr.

Daugiau informacijos apie projektą www.healthedu.emundus.eu/home/.

Prisijungti prie „HealthEDU“ bendruomenės galima socialiniame tinkle „Facebook“ – www.fb.com/healtheducommunity.

Rasa RAGAŽINSKIENĖ ir Diana KOSOVSKIENĖ, Trakų rajono savivaldybės pedagoginės psichologinės tarnybos atstovės

Projekto partnerių diskusija

Sigito Drąsūčio nuotr.